

Tribuna Nouă

REDACȚIA ȘI
ADMINISTRAȚIA:
Bulev. Regina Maria Nr.
12. Tipografia „Aradul”
Nr-ul Telefonului 357.

INSERTII
se primesc după tarif în
Administrația ziarului
și la toate agențiile de
publicitate.

bonamente:
un an . 780 Lei
6 luni . 390 Lei
3 luni . 195 Lei

Lei ex.

ZIAR POLITIC NAȚIONAL
Apare zilnic la orele 5 dimineața

3 Lei ex.

In ajutorul proprietății

Arad, 26 Febr.

recuperarea de competență a regimurilor
dine după actual cel mare al improprie-
tărilor, trebuie să fie consolidarea
proprietății, pentru că ea este
actuala organizație de stat.
vernal actual, departe de a se lăsa în-
at sau distrit de aparența luptelor po-
de pat și în continuare opera de apărare
cercelor tuturor claselor și categoriilor
le armonizându-le în același timp. După
itorime, careia guvernul l-a pregătit
lege prevăzătoare a asigurărilor so-
depre care am vorbit salutar în această
vine rândul proprietății imobiliare ur-
care avea nevoie de măsuri protecțio-
Astfel, s'a alcătuit și s'a depus pe bi-
Corporului Legiuitoare un proiect de
prin care se autorizează înființarea de so-
și de credit funciar urban, prin asocia-
directă și a garanției mutuale a pro-
rietarilor urbani, cari se vor împrumuta cu
că pe imobilele lor.
Principiile și dispozițiile principale ale
proiect de lege merită o deosebită
tărire, întrucât ele privesc clasa cetățe-
din care fac parte apărătorii cei mai
vini și ordinii sociale. Astfel, se enunță
proiectul de care vorbim că, asociațiile
proprietarilor urbani, pentru împrumuturi
ecare, sunt societăți civile.
Ele dobândesc personalitatea juridică, prin
decreele Ministerului regal, care autorizează
înființarea lor.
Toate celelalte societăți formate prin a-
cțiune de capital și cari fac operațiuni de
împrumut ipotecar pe proprietăți urbane,
în supuse dispozițiilor codului de co-
Societățile de Credit funciar urban, nu
pot înființa decât cu autorizația guvernului
pe baza unui decret regal publicat în
Monitorul Oficial, după împlinirea următoare-
condițiilor:
Să fie înscrise în asociație un număr
de cel puțin 200 proprietari urbani, cu imo-
reprezentând o valoare de minimum 30
mii lei capital, cu un venit de 3.000.000
comutat după impunerea la venitul pro-
prietarilor.
Să dovedească, că imobilele angajate de
proprietăților sunt asigurate contra
incendiuului, la societăți românești de asig-
ra, cu sediul lor principal în România.
Să dispună de un fond de garanție de
peste valoarea capitalului inițial, la numerar
într-un de Stat, calculate deosebi
convenționale la sortii, cazurile de depuneri, ca
garanție pentru operațiunile societății de
într-un an, dela constituirea ei.
Decizia de constituire va fi lăsată în
dispoziția Ministerului de Finanțe, până la
încheierea termenului de cinci ani.
Să aibă un statut, care să reguleze de
administrația societății, organele ei de
decizie și răspunderea lor, numărul și
funcțiile administratorilor și direcțiilor,
metodele de evaluare și de împrumutare
și metodele operațiunilor arătate prin această
modul de rînduire și alegerea admi-
nistratorilor, alcătuirea bilanțurilor anuale,
regulile excedentelor, modul de emi-
si și de plată al scrierilor prin treguri
și metodele de dizoluțiunea
și modalitățile în lichidare.
Societățile de Credit funciar urban
sunt pe baza legii de față și cele
în vigoare, au dreptul să emită scrieri
ipotecare urbane.
Societățile sunt autorizate a acorda
împrumuturi ipotecare și pe ge, a scrie
scrieri epite la sortii, a împrumuta pe ter-
criste, a cumpăra și vinde imobile, a
cumpăna, a pune la dispoziția proprie-
tăților urbane împrumuturi în scrieri fun-
ciare cu dobândă fixă.
Societățile civile de Credit funciar urban
împrumuturi ipotecare, în primul rând,
pe termen lung de la 10-40 ani și pe
termen scurt sub 10 ani, cu sau fără a-
lizare.
Operațiunile se realizează în scrieri
ipotecare, pe valoarea lor nominală,
într-un caz, suma împrumutată nu va
trece peste jumătatea fondului și în
trăzie ca veniturile sale, să acopere
interesul, impozitele și cheltuielile de în-
cercare.
Împrumuturile sunt acordate de baza ur-
prețuri făcute prin experti și după o eva-
luare hotărâtă de consiliul de admini-
strare.
Societățile nu pot însă acorda
împrumuturi decât în primul rang ipo-
otecar.
Proprietarul are dreptul de a cere o
evaluare a proprietății sale, după trei

anul dela data înregistrării expertizei auto-
ricare.
Consiliul de administrație hotărăște do-
bânda împrumutului, ca e trebuie să fie e-
gală cu aceea a scrierilor funciare emise pe
baza împrumutului ipotecar.
Orice act de împrumutare va prevedea
alegerea de domiciliu a debitorului, la imo-
bilul ipotecat.
Nu sunt admise la împrumut:
Teatrele și în general construcțiile cu
destinație principala de societate, cazinouri
și sporturi, fabricile, uzinele și întreprinde-
rile industriale, imobilele stăpânite în indi-
vizuine dacă ipoteca nu va fi consimțită de
toți coproprietarii și apoi imobilele a căror
uzufruct aparține la diferite persoane, afară
de cazul când toți cei în drept participă in-
divizibil la constituirea ipotecii.
Proprietățile cîștigate trebuie să fie asigurate
contra incendiului, la o societate româ-
nească și care să fie acceptată de instituțiunea
Creditului funciar urban.
Asigurarea va fi pentru cel puțin îndoi
turi valorii împrumutului ipotecar. Polița
de asigurare va rămâne în depozitul credi-
tului.
Debitorul ipotecar este obligat a prezenta
credințului, imediat după achitare, recepția de
plată a premieiului.
Societățile de credit sunt în drept a face
de însăși achitarea premiilor de asigurare
și de a contracta direct asigurarea, pe tot
timpul duratei împrumutului, în contul debi-
torului.
Transportul despăgubirilor în caz de in-
cendiu se face de drept, în folosul societă-
ților de Credit funciar urban, fără să fie
nevoite de o clauză în acest sens în polița
de asigurare.
Societatea reține la realizarea fiecărui
împrumut, 20 la sută din valoarea lui no-
minală, în scrieri funciare, pentru formarea
capitalului social.
Suma reținută în contul capitalului so-
cial e restituită fără dobândă, proprietarului
imobilului, la stingerea integrală a dato-
riilor.
Sunt membrii ai societății toți proprie-
tarii cari vor ipoteca proprietăți lor. Toate
ipotecile garantează în mod solidar, totu-
tate obligațiunilor contractate de societate.
Fiecare proprietate ipotecată garantează vărsă-
măntul regulat al anităților datorite și
celelalte obligațiuni ale societății, în ca-
zului când principii de solidaritate trebuie să
fi aplicat. Garanția se împarte între toate
ipotecile, în proporție cu simele datorite de
fiecare imobil, la epoca acestei opera-
țiuni.
Capitalul de rezervă al societății se va al-
cătu astfel:
1) Din 25% din banii ce se plăti societății
în numerar de către împrumutat, asupra va-
loii nominale a împrumutului contractat;
2) Din excedentul net anual de minimum
60%, rămas liber după scăderea fondurilor
de prevedere și a pensiunelor convenite
consiliului de administrație, directorilor și func-
ționarilor societății;
3) Din dobânzile lui proprii.
Destinațiunea capitalului de rezervă este
de a garanția și acoperi obligațiunile so-
cietății, în caz de insuficiența capitalului de
mărcare.
Reținerile de sub No. 2 și 3 vor încetă,
când fondul de rezervă va ajunge să repre-
zintă 5 la sută din totalul scrierilor în cir-
culațiune.
Când capitalul de rezervă va ajunge la
această proporție, excedentul se va restitui
împrumutătorilor, fiecărui în proporție cu rata
ce plătesc.
Guvernul are dreptul de a controla toate
operațiunile creditului și a se opune la exe-
cutarea măsurilor, cari ar fi contrare legii,
statelor sau intereselor Statului.
În acest scop el numește un comisar, spe-
cial înscris în act și priveghea toate operațiunile
credului.
Aceasta este, în linii generale, economia
proiectului de lege depus în Parlament și
ce dovedește astăzi, stăruința și compe-
tența cu care se urmărește, până în ultimile
moment, completarea unei opere de gu-
vernământ actual de variată ca aceea a regi-
mului actual.
Se dovedește încă o dată, pentru cetățeanul
obiectiv, seriozitatea preocupărilor guvernului
în timp ce partidele de opoziție, fără
programe de guvernământ și fără vre un
acord asupra unei eventuale împărțiri a
puterii între ele, cer retragerea regimului
pe simplul motiv că s'ar fi încheiat o le-
gislatură.

Acum un veac

Arad, 26 Febr.

S'ar părea că povestim mai jos lucruri din
altă lume. Și totuși n'a trecut decât un veac —
ce este un veac în eternitate? — de-ând moda
la femei era așa precum o strădată după pove-
stirea unui cercetător al vremilor de odinioară.
Ca și bărbații, cucoanele purtau coafuri foarte
înalte, garnisite cu fuzii de diamant, rubin, smar-
ald. Cele mai de vârstă purtau fea alb și țesut
cu bibeleuri.
Turbanele interzise boierilor, cucoanele ținere
le obișnuiau mai înalte stând drept în jos (iar
nu înclinată ca la turci). Dar mai ales ele pur-
tau, ca și Doamna, ighice sau căciuni late de
samur ori jder, în vârful cărora strălucea su-giu-
cucit ca un buchet cu cotorul împodobit cu pietre
scumpe: acest panou înalt, inconjurat cu dia-
mante orna șiștina lui Vodă, o prerogativă re-
zervată Suvranității.
Femeile își acoperau capul cu diferite bro-
boade, mei fine sau mai groase, după anotimp,
marama de vorangic și detulpan și șaluri scumpe,
având totdeauna, în loc de basmale care ser-
veau bărbaților de batiste, gevele împodobite
cu flori și brodate cu mătase și cu fir.
În picioare, cucoanele, pe lângă papuci încăl-
tați pețemeși, purtau conduri, niște sandale cu
tocuri înalte cusute cu fir și încrustate cu
sifet.
Cum era șutul?
„Șutul de lână foarte fină, în forma unui pă-
trat lung și brodat de jur împrejur ca fire de
lână colorată servea bărbaților de brâu și femeilor
de broboadă. Domnul purta la brâu, ca
vizierii și ca pașii, un hangiar de aur împodobit
cu diamante și iar Doamna și Domnișele, cu sul-
tanele și cadănele, un hangiar mai mic ornat cu
brilantele.”
Din condițiile vămilor de sub Caragea-Vodă, se
poate vedea de origine cât de mare era luxul
demonilor acestei epoci.
Ce barasir: Ce brăuri numite Caragoalare! De
ce se numea brăul din acel timp Caragear?
Pentru că era la modă pe vremea lui Caragea.
Acest brâu se încheia la dame, la față, prin
două mari patale de argint, ca două plăci ci-
zelate cu flori, în gustul orientat. Mai era moda
pe atunci ca, cucoanele și mai ales ducile, să
însoaie pe poala rochiei flori naturale pe care le
înlocuiau când se uscau.
E adevărat că costa mult îmbrăcămintea mai
înaltă, dar te ținea și mult, și o modă dăinuie
câte treizeci și mai bine de ani — nu ca azi...

Instituțiunea târgurilor

Continuăm azi cu expunerea evoluției
istorice a târgurilor periodice, după un stu-
diu documentat al dlui dr. Gheron Netta.
Târgurile cu renume universal n'au
desvoltat numai datorită privilegiilor împă-
raților și p. in. lipilor. Acestea ar fi fost in-
suficiente ca să asigure unui centru ridică
rea lui dela un bălci anual neînsemnat, la
un târg mare, a călăi așul neînsemnat, la
partea peste granițe. Căsele va avea să ho-
tărăscă de soarta târgurilor, va fi așezarea
lor geografică, a locului în care se găsea
târgul.
Târgurile mari, s'au ridicat întotdeauna
acolo unde se încrușau însemnate drumuri
de comerț, unde existau puncte de atingere
între zone de producție diferite, unde
în sfârșit se găsea vadul cel mai potrivit de
întâlnire între negăsorii cei venea cu co-
răbii și între caravanele drumurilor con-
tinentale.
Așa ne explicăm în secolul al 12-lea des-
voltarea târgurilor din Ferar, Bologna și
Mantua, în legătură cu orașele comerciale
Veneția, Florența, Milano și Genua. Și tot
așa în secolul al 13-lea se ridică târgurile
din Paris, și anume dela St. Dennis, și
dela St. Germain, sau târgurile din Cham-
pagne, Brie și altele.
Aceste târguri erau așezate în celea ma-
ri drumuri de comerț dela secolul al 11-
12, 13, și 14-lea. Drumurile acestea treceau
din Asia Mică și Africa, pe la Constanti-
nopol și Alexandria, și după străbătutul
Mediterranean, se prelu geau apoi pe con-
tinentul nostru prin Italia, Lombardia și Sa-
voia, străbătând Franța de Nord și regi-
unea Champagne, pentru a merge mai de-
parte la insulele britanice, peste Flandria
și Brabant.
Târgurile din Champagne, cele mai fa-
moase pe care le cunoaște istoria, au stră-
lucit până către finele secolului al XIV. Ele
se țineau timp de câte șase săptămâni, pe
rând în patru oraș, astfel încât în acea re-
giune în tot timpul anului se găsea în per-
manență un târg în funcțiune.
Așa se schimbau produsele prime ale in-
dustriei bitanice cu manufacturile Flandrei
sau cu mirodeniile și vopselele orientale și
cu textilele italiene. Toate națiunile Europiei
erau reprezentate la aceste târguri. De la se-
colul al XIV-lea însă pentru se fac din ce
în ce mai ame. întăriți pentru continent. Ei
stăpâneau: Galipoli, iar în mai puțin de o
sută de ani cuceriră și Constantinopolul.
Prin acest comerț mediteranean primește
o grosă lovitură. Turcii stăpâneau apoi în-
treaga Marea Neagră și pătrund din ce în
ce mai adânc în Europa. Drumul mare de
comerț, dela India și până la insulele brita-
nice, pe care l'am arătat, decăde.
Negustorii caută alte drumuri nouă înspre
India și în adevăr ele le găsec.
Înainte de anul 1600 se descopere nou

drum către India pe la Capul de bună spe-
ranță prin ocolirea Africii. Portughezii, cari
stăpâneau noul drum, se fac monopolizatorii
produselor orientale. Drumurile mari de co-
merț se mută acum în peninsula Iberică și
plecând de ari ele străb t sudul continentu-
lui înspre răsărit și nord pentru a ajunge
tările centrale și răsăritene ale Europei.
În acest timp se dezvoltă alte târguri de-
cât cele pomenite, se dezvoltă târgurile dela
Lyon și Geneva.
Dar inflorirea economică în care se găsea
peninsula Iberică în prima jumătate a se-
colului al 16-lea trece foarte repede. O politică
economică rău condusă de spaoli; un co-
merț de import și export pasiv, fșt ut nu
de către bitoriași, ci de către alte neamuri,
ca evrei, mauri, francezi sau italieni; dispre-
țuirea comerțului și industriei de cătăie in-
dig-ni și producțiunea pentru lux și risipă,
au dus Spania la ruină.
Ca decăderea Spaniei dramurile de co-
merț au trebuit să-și găsească făgăduirile alu-
re, și să provoace acolo dezvoltarea de târ-
guri nouă.
În adevăr marile drumuri de comerț își
găsec vaduri bune pe coastele de apus ale
Franței și țările de jos.
De aci, aceste drumuri vor străbate înspre
răsărit continentul pentru a ajunge peste
Europa centrală până la locurile noastre.
Astfel la locuri potrivite de departe de
Marea Mediterană, de mările dela nord, de
Oceanul Atlantic sau de orașele orientale a-
propiat, se nasc din veacul al 17-lea și până
la jumătatea veacului al 19-lea ta ga veni-
ale Europiei mijlocii, târgurile dela Frankfurt
pe Oder, dela Frankfurt pe Main, dela Bres-
lau și dela Leipzig care ajung la o iamă
mondială între aceste târguri dela Lipsca
deținea locul de monocrie. — asupra
târgurilor Europiei pe ocazie în general, și
asupra târgurilor dela Lipsca în special
am scris altădată și am arătat acolo cum
aceste târguri au avut rostul lor destul de
bine lămurit până la intrarea în secolul al
19-lea.
În acest secol al 19-lea însă toate târgu-
rile periodice cu renume mondial decăd fără
să se mai ridice. Înstituțiunea târgurilor de
mărfuri își îndeplinește misiunea.
Noile organizații sociale și schimbările pro-
duse în organizarea societății până în această
epocă trebuia să aibe ca urmare sau înăbu-
șarea târgurilor sau transformarea acestor
instituțiuni.
Vom vedea că târgurile recunoscute ca
târguri moderne în veacul trecut nu s'au
putut transforma.
Ele au dispărut unul câte unul, degene-
n) Dex: Dr. Gheron Netta. Die Handelsbezie-
hungen der Stadt Leipzig-zu Ost- und Sud-Ost
Europa Zurich, 1920.

NOTE

Ratificarea tratatului de arbitraj al Poloniei
Varsavia. — Vineri s'a început discuția în
parlament asupra ratificării tratatului de ar-
bitraj polono-german și a tratatului de ga-
ranție polono-francez, încheiate la Locarno
și semnate la Londra. Cu acest prilej va
lua cuvântul președintele consiliului, dl Sk-
lynski în legătură cu apăsata Adunare a
Ligei Națiunilor.

FOILETON

Pe drumuri basabene
Mă ați de poftă câștigului, negustorii ita-
lieni din orașul Genova, s'au nimerit aici la
gura Nistrului cu marfărie lor, cărățile
pe corăbii. Ei aveau nevoie de grănele,
de vitele, de lână, de piele, de miera și
ceara din aceste părți, adu-ând în schimb,
prin aceste vaduri, postavurile, mătăsurile,
armele, lucrări pentru găteală, unde-
lemn, orez și ale bunătății, cautate la Mol-
dova, Polonia și Ungaria.
Pentru siguranța neguzilor și a ne-
gustorilor, meșterii italieni au zidit aici
pe liman chiar la țărnu unde Nistral se
aruncă în Mare, o cetate de piatră albă.
Și drămuștile unei vechi cetăți grecești.
Și au pus de pace oștii cetății de dă-
șii, români o bună parte, din locurile în-
vecinate, cunoscuți ca văslasi, negustori de
pește.
Cum pe vremea aceasta, să fi fost anii
1330 — nu știu cu siguranță, venise la
Cetatea-Albă un om iubit de Dumnezeu,
cu numele Ion.
El era negustor și venise de peste
Mare, dela Traezant, cu ceva treburi pe
acolo. Corăbia care îi aduse era a unui
negustor catolic. Pe drum, Ion cerca
să atragă pe stăpânul corăbii la legea
ortodoxă, cași dănaul. Din vorbă în vorbă,
el se luură la ceartă. Într-un se mânia foc
pe Ion și cum ajunge la Cetatea Albă

Pe drumuri basabene

Vadul Cetății-Albe, limanul de corăbii

la un Tătar. Tătarul cela îl închise, po-
runcind lui Ion să-și lăpede credința cre-
ștină și să se facă păgân cași el, dar
Ion a rămas neclintit în credința lui și a spus
că mai bine să fie ucis decât să se lăpede
de Dumnezeu lui.
Atunci Ion a fost pus la chinul groaz-
nice, a fost bătut cu vergi de spori și
trupul lui acoperit de răni, a fost legat
de coada unui cal și trănit prin oraș.
Niște ovrei așergând după cal, aruncă
cu pietre la monent, iar unul i'a tăiat
capul. Trupul a fost aruncat, dar nou-
teea — așa spune povestea din bătrâni —
niște creștini cu frăa lui Dumnezeu, au
văzut, lângă lesul sfântului, niște candelă
arând în aer și trei bătrâni îmbrăcați alb,
cântând liturgia.
A doua zi aflându-se despre această mi-
nime, tătarul cela s'a înfricoșat și dădu
voce creștinilor să îngroape trupul sfân-
tului. Ei lui zidit acolo și o biserică,
chiar pe locul unde sfântul a închis
ochii.
Cel ce a călmit pentru credința creștină
în acest colț de țară, a fost trecut în
rândul sfinților, cu numele de Ion cel Nou
dela Cetatea-Albă și ale cărui moaște sunt
păstrate azi la Suceava.
Domnii Moldovii, își zicorea „stăpâni
de sine stătători până la Marea cea Ma-

FOILETON

Pe drumuri basabene

re”, dar ei n'aveau în mâini și cheia
Mării, care era Cetatea cu zidurile albe dela
gura Nistrului, pe lângă care foiau păcuri
hoinare de țătari pădralnici.
Geșovezii le plătau ceva biv, ca să fie
lăsați în pace.
Dupăce goni rămășițele tăărăștili dela
vadul Tighinei și puse acolo străzări mol-
doveni, Alexandru cel Bun cobori în jos pe
Nistru, până ce ajunge la Cetatea cea Albă
a negustorilor din Italia. I'a fost ușor să
svărie peste Nistru căți țătari trăsau îm-
preună din dijma negustorilor, așezând aici
părcalabi moldoveni de ai lui. Ba urși au
fost și genevezii că au scăpat de hăitele
jefuitoare, cusădu-se sub obăduirea unui
Domn creștin și cu răduială. În vremea
aceasta comerțul Genevei era în scădere la
Marea Neagră. Într-o zi negustorii acștia
și-au ridat mărfurile și au pornit cu coră-
bii în țara lor deșertată. Cetatea a rămas
de atunci la grija părcăliilor noștri.
Alexandru cel Bun fiind Domn iubitor
de cele sfinte, cum sfârși cu răduiala țării,
trimise pe un boer al său, cu mult alaiu
de soldați, să aduă mo ștele sfântului Ion
cel Nou dela Cetatea-Albă, la Suceava, capi-
tala țării.
Când carul cu scriul sfântului s'a apro-
piat de oraș căărășii au trambăit și Dom-
nul cu Mitropolitul și toți preoții și boierii,
cu oastea, cu tot norodul, au eșit într-
întâmpinare afară din oraș, cu c petele de-
scoperite și au îngenunhiat.
Scriul a fost pus în biserica sfântului
Ion și la Săzizere. În fine an, o mulțime
de lame venea din toate părțile așezându-se

Loc deschis.

Aviz!

Cientul meu a cumparat pravalia de ce-reala a lui CAROL THURZO din Bulev. Regele Ferdinand Nr. 62. Invit pe eventualii creditori, ca pretentiunile sale sa-le insi-nueze in biroul meu in termen de 3 zile.

Dr. Bela Schanoo, avocat,

(2631)

advocat,

Bulev. Reg. Ferdinand No. 15.

Pentru cele cuprinse la acest loc raspunde autorul.

Caut ucenic pentru pravalia mixta 13-14 ani si din familie buna. Adresa GH. JUGA, comerciant Vărfurile (județul Arad).

Recvizite de birouri, registre comerciale si carti de copiat, hartie pt. scrisori, hartii carbonatate pt. copiat, hartie si pt. ma-sini de scris si pachetat, cer-neala de prima calitate, penita, blo-curii pt. cassa, hartie crep, salveți, carti germane, franceze si engleze. Biblioteca de imprumut cu 100.000 volume. Telefon Nr. 385. Telefon No. 385. IZIDOR KERPEL Bulev. Regina Maria 12. (2427/a)

Se caută un vânzător

pentru pravalia si crasma Cooperati-vei „Vărsandana“ din comuna VAR-SAND, județul Arad. Interesatii vor scria Consiliului de Administratie. (2629)

Maifestin și mai bine vopseste și curată F FIX X Intreprindere pentru vopsirea și curățirea chimică Arad, Strada Șteoghe Ionescu No. 5 (fost Károlyi-u.) (2396/II)

Spitalul de Stat Arad. No. 91/926. (2627)

Publicațiune.

Se aduce la cunoștința generală, că pentru furnizarea a circa 80 vagoane lemne de foc, esență tare, fag și cer, tăetură de 2 ani, necesară spitalului din Arad, se va ține licitațiune publică cu oferte închise în ziua de 22 Martie 1926 orele 11 a. m. în sala de adjudicațiune (biroul administrativ al spitalului). Licitațiunea se va ține în conformitate cu art. 72-83 din legea asupra contabilității publice. Condițiunile stau la dispozițiunea Dlor reflectanți cu data de 1-21 Martie a. c. în orele de birou în localul mai sus menționat. La data fixă pentru licitațiune reflectanții se vor prezenta în persoană spre a depune ofertele și garanția de 10% din totalul sumei oferite. Arad, la 20 Februarie 1926. Dr. GROZA IOAN, directorul spitalului.

KNAPP vopseste și curată haine. Atelierul în Arad, Strada Episcopul Radu No. 10. Loc pentru adunarea hainelor în Arad, Strada Brătianu No. 11. În edificiul Băncii Agrare Timișoara. (256)

Inserții se primesc în Administrația ziarului.

rând în bălciuri anuale locale, sau în târguri săptămânale fără nici o importanță pentru regiunile mai îndepărtate. Sîrgurul țarg care s'a transformat, care a știut să se acomodeze timpurilor nouă, s'imbându-și însă cu totul caracterul, a fost țargul dela Leipzig. Dar să cercetăm puțin cari au fost cauzele cari au provocat decderea țargurilor de măruri atât de bine cunoscute la începutul secolului trecut.

Am arătat că instituțiunea țargurilor nu s'a putut desvoltă, n'a putut lua nici măcar naștere într'un imperiu universal, liber, în-tinut și plin de siguranță cum era imperiul roman.

Instituțiunea țargurilor era o organizațiune medievală care a spărut numai în urma restrăngerii libertăților, în urma înmulțirii nesfârșite a granițelor, a individualizării regiunilor și orașelor.

Nu mai în timpuri de asemenea constrân-gere se grăbea negustorul să profite de rarele ocazii de a trece frontierele și de a expune odată sau de două ori pe an mărfu-rite sale spre vânzare în centre anumite fixate.

În secolul al 19-lea însă toate îngrădirile medievale sunt ridicate și ca atare și instituțiunea creată pentru astfel de timpuri tre-buie să dispară.

În adevăr rînd pe rînd fie pe cale revolu-tionară fie pe cale evolutivă toate lanțurile evaluului mediu sunt, până în secolul trecut, rupte.

În urma recunșterii de către toate sta-telle a drepturilor popoarelor toate mărire lumii sunt declarate libere pentru originea până la o distanță de trei mii de țarm.

Pedecile cari se puneau navigațiunii pe răurile mari ale continentului, de către o concepțiune învechită, sunt și ele date la o parte.

Țările să leagă tot mai strîns unele de altele printr'o rețea deasă de canaliuri go-mind orice legislațiune veche care putea să stingherească comunicațiunea liberă.

Principiile liberale cari înving în dome-niul social reușesc să schimbe ca totul fața lumii.

Brezele sunt în cea mai mare desfiin-țate, subjugarea individuaă oprită și decre-tată libertatea în alegerea profesiunii.

Servitiunile de tot felul deosemena sunt îndepărtate și peste tot stăpînește drep-tul de proprietate, dreptul de a cumpăra și de a vinde.

Instituțiunea țargurilor, care fusese creată, dupăcum am văzut, de către o societate încâtusată de regulamente și dispozițiuni în ceace privește producțiunea, circulațiunea, distribuția și consumațiunea bu-nurilor, este necontenit isbită de toate aceste libertăți.

Decretarea libertăților ușurează desvolta-rea din ce în ce mai mare a producțiunii, și crearea de fabrici. Mărfurile se înmul-țesc atât de mult încât ele numai pot fi ad-use ca atare la țarguri. Ele se transformă în produse pentru masele mari ale popo-rii astfel încât înființarea lor varietate nu mai poate fi cuprinsă în țargurile de mărfuri organizate în evul mediu pentru pre-dece mai puțin diferențiate.

Producerea în masă cere industria o nouă organizațiune, pe care aceasta o desavîrșește prin împărțirea muncii și prin introducerea de mașini.

Mașinismul, progresele tehnice și capi-talismul modern vulgarizează multe din produsele a căror consumatori erau atât dată numai o clasă de oameni.

Contra bloculul pan-germanist

Roma. — Majoritatea ziarelor din Roma interpretează vizita lui Nincici ca o reacțiune în ideea bloculul pan germanist.

acă rugăciuni de îndurare către sfântul Ion el Nou, ocrotitorul Moldovii. Și de atunci până azi se adună aci norod mult, tocmai din fundul Bazarabiei, din Ardeal și chiar din Marmureș, să se închine sfântului.

Și mai era Vodă Alexandru gospodar chivernisitor și îngrăjitor al negotului în străinătate. El a înțeles că prin porturile dela Cetatea Albă și Chilia, se revarsă în țară multă bogăție și bănet, pe aici răsuflă Moldova către străinătățile ce ar avea nevoie de roadele țării. A pus atunci pază bună pe drumurile negustorilor din Ungaria, Polonia și țările nemțești, cari nu mai apucau spre porturile Crămăului, ci spre cele două schele vestite, limanuri de corăbii ale Moldovii, Chilia și Cetatea-Albă.

În anul 1421 trecu pe aci un cavaler fran-gez, numit de Lanoy (zețește Laoo). El trecu Nistru „granițele Moldovii“ și ajunse la Cetatea Albă „un oraș închis și un port mare, unde locuiesc italienii din Genova“, români și armeni“. Calătorul, înainte de a intra în oraș, fiind aceră, fu atacat de hoși bătuți împreună cu tălmăciul său, despuist până la cămașe și legat de un copac lângă Nistru până dimineată, când tot hoșii gă-siră potrivit să-l dea-ge. Paza Moldovii era foarte bună atunci, căci în câteva ceasuri hoșii fură prinși și înfașiși păgubășului cu ștergul la gât, dar francezul, găsindu și toți banii la el, îi lertă. Lată ce bună pol-ție era pe atunci.

Puterea turcului în acele vremuri creștea mereu, s'jungea cu stăpînirea până la Du-năre și amenințând toate cetățile înflori-toare. Într'o zi corăbiile turcești se arătară sub zidurile Cetății-Albe.

Păr cărbii Moldovenii isbită și respinși

Disensiunile dela Liga Națiunilor

Opinia publică engleză multă vreme n'a crezut în vitalitatea Poloniei. N'a fost această mentalitate cauza că s'rmatele bolșevice au „jins“ până la porțile Varșoviei în 1920? A trebuit concursul considerabil al Franței prin trimeterea generalului Weygand, prin aducerea prin Dantzig de arme și munițiuni, a trebuit bravura soldatului polon, ca acest stat de abia înviat să nu fi căzut într'o robie veșnică.

Cu ocazia intrării Germaniei în Ligă și în Consiliul Ligei. Polonia a cerut și ea să între, cum era de drept. Tocmai din această cauză presa engleză atacă iarăși cu vehemență Polonia, spunând că, n'ar avea dreptul să turbure seninătatea hotărîrilor Ligei.

Nu este nici o chestie de ambiție sau de cine știe ce aspirațiuni impe-rialiste, ceace îndeamnă Polonia să ceară un loc permanent în Consiliul Ligei. Ceace o silește, în mod imperios, să ceară a fi alături de Ger-mania, este nevoia de a nu fi surprinsă de cererile germane, reclamând Silezia de Sud și Pomerania. Intrigele Germaniei n'ar mai prinde dacă Polonia este mereu prezentă în Con-siliu. Apoi, prin intrarea Germaniei în Consiliu, echilibrul de forte se strică în defavoarea Poloniei. Marea Britanie, Japonia, avînd nevoie de concursul Germaniei în alte probleme, ușor ar admite anumite cereri ger-mane incompatibile cu independența și suveranitatea națională poloneză.

Dacă un comunicat oficial, apărut în Times se spune că cererile oficiale engleze sunt dispuse să ad-mită o reformă a Consiliului, dar tocmai la toamnă.

Această reformă ar admite urmă-toarele: 1. Se va acorda Poloniei un loc provizoriu în Consiliu; 2. Mica Antaută va avea de aseme-nea un loc; 3. Brazilia deaseme-nea; 4. Olanda, Belgia și Elveția împreună vor desemna deaseme-nea un reprezentant în Consiliu; 5. Țările scandinave idem; 6. Un loc vor avea republicele sud-ameri-cane.

Intreaga presă polonă, ocupân-du-se de cearta în jurul locurilor în Consiliul Societății Națiunilor, opi-nează că Germania a învins pe toată linia.

Locarno ar fi fost începutul re-vizuirii tratatelor dela Versailles, prin faptul că indirect li s'a recuno-scut Germaniei oare-cum dreptul de a cere revizuirea granițelor orientale. Mai mult, prin faptul că Germania a obținut aproape tot ce a cerut în teritoriile ocupate, prin faptul că problema alipirei Austriei la Germa-

nia este msi la ordinea zilei ca ori când, până și naționalistii germani pe șoptite încep să aprobe politica lui Luther-Stresmann, mai puternic ca ori când.

Desigur presa polonă vede o Ger-manie prea puternică și preocupată de interese vitale, desigur că mă-rește unele lucruri. Nu credem că în Europa de azi Germania sau ori-care stat din Europa ar putea să facă un războiu, oricât de mic fără ca să se scufunde în faliment și în ruină.

Desigur apărarea minorităților ger-mane este un lucru supărător, pen-tru cei numai cari indică drepturile minorităților. Dar, după cât știm, în Polonia și Cehoslovacia, țările cari au mai multe minorități, sunt azi de un liberalism și generozitate, care depășește chiar, spiritul atât de pacific dela Locarno.

Germania s'a convins, după ca-tastrofa ce a suferit-o că ei nu-i trebuie o provincie sau două, ci vaste pieți mondiale, pe cari nu le poate cuceri cu armele, ci cu o produ-ctiune superioară și animată de spi-ritul cel mai pacific. În imensa pla-netă a noastră există destul loc pentru oamenii muncitori și să fie nevoe de un războiu, care ar în-semna acum un cataclism.

Lată de ce spiritul pacific dela Locarno va învinge contra tuturor prez'miștilor. Nimeni azi nu va în-drăzni să atace libertatea Poloniei, pentru că, lată, are cine s'o apere și al doilea celce ar îndrăzni ar putea să pătească ce au pățit rușii la Vistula, unde au îngrozit pentru vecie imperialismul bolșevic.

Povestea unui om de 125 de ani

La 3 Ianuarie a. c. William Smith cel mai bătrîn om din lume și-a sărbătorit a 125-a aniversare a nașterii sale.

Născut la 3 Ianuarie 1801, la Belfast, William Smith duce și astăzi felul de viață care i-a permis această aniversare, o viață de apartan într'o casă în ruine, la Dromara în comitatul Down din Ulster, neavînd alte mijloace de traiu de altă sumă de 10 șilingi ce i se serveste săptămînal cu titlul de pen-siune pentru bătrînețe.

William Smith a rămas un bătrîn minu-nat, desul de vioiu și foarte puțin adas de spate.

Unul ziarist care s'a dus să-l viziteze, bătrînul irlandez i-a făcut următoarele de-clarații ce constituiesc percepțiile fenomenalele sale longevități.

„Am așteptat să împlinesc 63 ani ca să mă căsătoresc și toată experiența ce-am fă-cut n'a fost prea mult să duc un menaj fe-ricit. Nici nu vă închipuiți cât de greu este să mă jumești o femeie. Pentru aceasta un sfîț este bun: lăsați-o să facă ce vrea, fiindcă oricum ai întoarce-o ea va eși ca

untdelemnul peste apă. Mărin... iar unica mea fată trăind în Scoția, revenit la viața simplă de a purta... mașă și orice îmbrăcăminte de zop... îl este mai bine corpului să doarm... Nu mă scol niciodată înainte de a hrana mea principia constă într'o de ovăz, puțin lapte sau cartofi apă și, câte odată, un pahar înalt de culcare beaur un pahar rețe, ceace mă păzește de ducului“.

Principala distracție a lui William este pipa din care fumează zilnic, și zina de țigăru și el bea alcooluri și în spec... că zece oameni. Astăzi însă nu... bere neagră, în fiecare Vineri că... pensii, din cauză că mijloacele nu... să bea mai mult, spuae ofițand Smith.

Ca toată sutimea de ani ce i pește rapul lui William Smith, me... ia sălbit și își amintește când, în... de 14 ani a voit să se înrolez: în... lui Wellington, ca să poată... Boney, cum era numit Napoleon... epeca.

„Ca toți irlandezii — spune... hrănesc simpatii pentru Napoleon... am aflat că a fost învins de noi, a... tat victorie noastră. Mai târziu v... soldat și l'a îndeplinit și s'a luptat... meea alături de francezi.

Smith nu admiră viața modernă... pare că trăiește printre nebuni. Nu... rochiile scurte și e foarte fericit c... găsește în vârsta de înasurătoare, c... lua pe nici una.

El crede că dacă oamenii înțel... mai mult decăt jumătatea vârstei... aceasta se datorește vieții zbuciu... care o trăiesc, ceace omoară nervii... truge echilibrul celor mai sănătoș... tuții. A dus o viață lentă și ca să... gure că vederea îi este bună și c... mură inimă, în fiecare diminea... așa prin urechea foarte mică a... William Smith așteaptă ziua cî... trebui să-și ia adio dela viață, c... o regretă deloc, fiindcă a în... mult decăt este permis unui om... iască.

Până atunci primește, în fie... minească, vizita factorului poștal... mara.

După William Smith percep... vieți lungi sunt următoarele: să n... sori niciodată înainte de a lupia... de 60 ani. Să mîncăci mult dar... mente simplu preparate. Să bei p... în fiecare zi. Să nu te scoli nicio... de vreme. Să nu, porți nici o... te relații... năpste. Și, mai mult decăt orice... faci niciodată supărare.

Necesitatea menținerii lului financiar în Ungaria

BELGRAD. — Într'un articol... „Liga Națiunilor și Ungaria“, ziar... orată că Liga Națiunilor, care... afacerea falșurilor era de par... țină controlul financiar în Ung... putea reveni actualmente asupra... hotărîri, date fiind numeroșele... cari ating lealitatea Ungariei... te vecine.

Ziarul amintește că autorită... ceze au stabilit acuzatiuni gre... unor funcționari oficiali ai Ung... coperirile dela Budapesta justifi... teza Micel Intelegerii și subin... tea absolută de a se menține... financiar. Mica Intelegeri trebu... siste în atitudinea energică față... ria, în interesul menținerii paci... tratatului dela Trianon.

Și Voevodul Ștefan al Moldov... cu această durere nerăsușată.

După multe alte peripeții d... cetatea a căzut în mâine rușilor... năduși meșeria și trăindu-și veci... Mercur în linștea morții până în zile... când a făcut put în hotarul... dar cari i-au dat fală.

Azi e iar strajă la Nistru, dar... neputința zidurilor măcinate de... urgi, ci prin amintirile ce se toa... sutele ruini, a căror poveste este... de curaj și credință românească... colț de țară.

Și Voevodul Ștefan al Moldov... cu această durere nerăsușată.

După multe alte peripeții d... cetatea a căzut în mâine rușilor... năduși meșeria și trăindu-și veci... Mercur în linștea morții până în zile... când a făcut put în hotarul... dar cari i-au dat fală.

Azi e iar strajă la Nistru, dar... neputința zidurilor măcinate de... urgi, ci prin amintirile ce se toa... sutele ruini, a căror poveste este... de curaj și credință românească... colț de țară.

Și Voevodul Ștefan al Moldov... cu această durere nerăsușată.

După multe alte peripeții d... cetatea a căzut în mâine rușilor... năduși meșeria și trăindu-și veci... Mercur în linștea morții până în zile... când a făcut put în hotarul... dar cari i-au dat fală.

Azi e iar strajă la Nistru, dar... neputința zidurilor măcinate de... urgi, ci prin amintirile ce se toa... sutele ruini, a căror poveste este... de curaj și credință românească... colț de țară.

Și Voevodul Ștefan al Moldov... cu această durere nerăsușată.

După multe alte peripeții d... cetatea a căzut în mâine rușilor... năduși meșeria și trăindu-și veci... Mercur în linștea morții până în zile... când a făcut put în hotarul... dar cari i-au dat fală.

Azi e iar strajă la Nistru, dar... neputința zidurilor măcinate de... urgi, ci prin amintirile ce se toa... sutele ruini, a căror poveste este... de curaj și credință românească... colț de țară.

INFORMAȚIUNI

Târgul de primăvară al orașului Arad

Aduce la cunoștință generală că târg regnicolar în orașul Arad se ține cu ziua de 19 Martie și va dura până la 23 Martie 1926. Ziua de 19 Martie se va ține târg rufăr și vite cu copite crapate, la 20 se va ține târg de mărfuri și de 21, 22 și 23 Martie se va ține târg numai târg de mărfuri.

Ce va lucra Sinodul în sesiunea de Martie

Sesiunea ce se redeschide Joi 4 Martie și va avea să se ocupe de următoarele chestiuni: Cercetarea alegerii arhierului Oberon-Hestranu ca episcop al eparhiei vacantă din Sibiu. Alinierea regulamentelor de procedură ale teatrelor de judecată bisericăscă. Alegerea sinodului ecumenic ortodox la Athos în luna Iulie a. c. Intervenția pentru ridicarea schismei a Patriarhiei ecumenice și biserica bulgară.

Congresul județean al partidului maghiar

Ziua de 14 Martie a fost convocat reuniunea organizației din județul Arad al partidului maghiar. Cu această ocazie se va procedea la alegerea conducerei partidului în local directoratul de azi, numit în prezent din Cluj.

Pentru ofițerii de rezervă

Ofițerii de rezervă din orașul Arad, rugați să vină la 20 Martie 1926 și să adreseze exact la Comandamentul Pieței, str. Vicențiu Babeș la cazarmă președintele poliției Arad. În adresă va arăta numărul unde locuiește, funcția ce o are în prezent.

Consiliul superior administrativ

Dr. I. Robu, prefectul județului Cerș și dr. I. Robu, primar al orașului Arad, au fost numiți în consiliul superior administrativ, ca reprezentanți ai consiliilor județene și comunale. Aceste numiri s'au făcut, conform legii organizării a consiliului superior administrativ, până la alegerea consiliilor județene și comunale.

Concertul soc. Filarmonice din Arad

Comuna filarmonică din Arad va da în ziua de 4 Martie un concert simfonic în sala Palatului Cultural. Orchestra, compusă din 60 de persoane va executa: Simfonia de Tsikovski, Sulta de Maszorgski, Concerto Leonora 3 de Beethoven și o compoziție a decedatului profesor aradan Unger. Concertul va fi dirijat de profesorul Ernest de la Academia de Muzică din Budapesta.

Pentru ameliorarea izlazurilor comunale

Ministerul de agricultură și silvicultură a trimis la consilierii agricoli și inspectorii izlazurilor comunale. Această conferință s'a discutat chestiunea ameliorării izlazurilor. S'a hotărât în vedere a unui randament mai mare ca izlazurile comunale să fie cultivate în parte furajere. Izlazurile care sunt pe terenuri fugitive și răpi s'a hotărât să fie cultivate în parte, aducând un mijloc de a ameliora terenurile productive.

Spargere

Un grup de comunisti din organizarea luptătorilor lucrărilor a fost răsturnat, 10 răniți rămânând pe câmpul de luptă. Belligerantii au fost împărțiiți.

Turburări naționaliste în Germania

La Uana, în apropiere de Sibiu, aderenții crucii încălțate au răsturnat un grup de comunisti din organizarea luptătorilor lucrărilor a fost răsturnat, 10 răniți rămânând pe câmpul de luptă. Belligerantii au fost împărțiiți.

POLITICE.

Ziarele op ziiet, reflectând ferește părerile frunțșilor de partide, protestează cu violență împotriva intențiunilor guvernului de a convoca colegiile electorale pentru alegerile județene.

Pe de altă parte, aceleași ziare speculează succesul obținut de opoziție în alegerile comunale.

Cu drept cuvânt lumea se întreabă: dacă opoziția a avut succes, de ce protestează împotriva efectuării alegerilor județene?

Un comunicat

Direcținea presei din Ministerul de interne, și publică următorul comunicat: Dl subsecretar de Stat, Tătărisu, n'a făcut nimănsi afirmațiunea, apărută în ziarul La Gazette că în România poliția și jandarmeria ar avea, peste tot, o mentalitate antisemită.

Șezătoare Culturală

Dăminec 12 28 Februarie a. c. ora 5 precis d. m. va avea loc în Palatul Cultural o Șezătoare Culturală aranjată în beneficiul fondului pentru ridi area bustului „Gh. Coșbuc“, cu următorul Program:

1. Orchestra elevilor dlui prof. Dr. E. Unger: Straus „Alt Wien Reigen“ (Ouvertura).
 2. „Atlantida — Continentul dispărut“ — conferință cu producțiuni tinute de dl. inginer N. Petrescu.
 3. a) Verdi: Un Ballo in Maschera (Aria-Act. III.) b) Sibelianu: Cântec. c) Rubinstein: Melodie. Cântate de Dna Irene Russe. La pian: Dl. P. Gellert.
 4. Dansuri naționale, executate de elevele Doamnei Dr. Pavelianu profesoară la Școala normală de fete.
- Bilete cu 20 și 10 lei la Librăria Diecezană.

Cum vor funcționa posturile radiotelefonice în România

Administrația poștelor a adus la cunoștință tuturor organelor sale din țară, că până la constituirea societății de difuziune radio-electrică în România, comisiunea specială care funcționează pe lângă direcțiunea generală PTT va continua să acorde autorizațiuni pentru instalarea de posturi de audiere radiotelefonice, cu antena sau numai cu cadru.

Persoanele cari obțin asemenea autorizațiuni nu vor putea uza de aparate și instalațiuni decât numai în cazul când se află în posesiunea actului de autorizație, eliberat de direcțiunea generală a poștelor și numai dacă au depus spre verificare marca aparatului ce posedă, achitând taxele legale pentru încercarea aparatului și de abonament anual.

Afară de aceasta nimăni din cei ce posedă autorizațiuni pentru instalarea și folosința posturilor de audiere radiotelefonice nu pot folosi instalațiunile lor pentru a da audiere publice cu plată.

Deasemăni s'a mai atras atenția asupra instalării posturilor radiotelefonice în anumite zone din țară, menționându-se observațiunea expresă că asemenea posturi nu pot funcționa decât cu autorizațiunea și controlul comandamentului militar, chiar dacă se posedă autorizația comisiunei speciale radioelectrice de la București.

Sub nici un motiv nu vor fi tolerate a funcționa posturi particulare fără asemenea autorizațiuni și în cazul când se va constata existența lor organelor PTT vor cere concursul poliției și al comandamentelor militare pentru a proceda la confiscarea aparatelor.

Toate aparatele și instalațiunile confiscate se vor trimite la direcțiunea radio-electrică de la București, iar cei dovediiți contravenienți la dispozițiunile de mai sus vor fi traduși în fața instanțelor judecătorești potrivit legii de organizare a radiotelefoniei în România.

Pentru eficacitatea controlului și supravegherea funcționării, atât a posturilor autorizate în regulă cât și a celor clandestine oficiile de poștă din întreaga țară vor lua contact cu reprezentanții locali ai poliției administrative, siguranței și comandamentelor militare în scopul de a decide mijloacele cele mai nimerite cari să asigure funcționarea legală a posturilor radiotelefonice particulare.

Insuccesul unor tratative

În urma răspunsului negativ al delegației grecești la propunerile jugoslave pentru organizarea zonei libere la Salonic, delegația jugoslavă după 20 zile de negocieri, s'a înapoiat la Belgrad.

Consiliul superior agronomic

Convocarea consilierilor agronomi și agronomilor inspectori generali, pentru alegerea a 3 membri și 3 supleanți în Consiliul superior agronomic, care fusese fixată pentru 5 Martie a. c., s'a amânat pentru data de 10 Martie a. c. ora 17.

În chestiunea loturilor de case

Toți îndreptățiiți la loturi de casă din Arad: voluntarii, invalizii, văduvele de războiu, meseriașii etc., cari au făcut cereri de împroprietărire și au fost trecuți pe tabloul Comisiunei de O. O., suat rugați a lua parte la adunarea generală ce se va ținea Duminică 28 Febr. ora 4 după amiază în sala mare a primăriei orașului.

O familie compusă din 234 suflete

Orhei. — În comuna Seseni, jud. Orhei, a înțecat din viață zilele acestea locuitorul Casian Munteanu care avea vârsta de 133 de ani. Numitul răcă în ultimele zile înaintea morții și-a păstrat în perfectă funcționare facultățile mintale.

Murteanu s'a născut în anul 1793, pe când comuna Seseni era compusă numai din 5 case. Murteanu a avut un fiu de 90 ani care a murit de mult. Cel mai mare nepot al lui Munteanu are 63 ani. Toată familia Munteanu, care locuiește în aceeași comună e compusă din 234 suflete. În cursul vieții Munteanu a fost viu și nu-i plăcea să audă vorbindu-se de moarte.

Turcoaiacele vor putea intra în magistratură

Constantinopol. Ministrul de instrucțiune a luat în considerație cererea făcută de președintele asociației studenților în drept pentru admiterea femeilor în magistratură.

Regimul dictatorial din Grecia

Salonic. — Pangalos continuă goana după adversarii săi politici, pe cari îi scoate din luptă, arestându-i și deportându-i în insulele din Mediterana.

Ieri au fost arestate alte patruzeci de persoane, cărora li se aduce învinuirea că erau în complicitate cu fostul ministru de interne Cadiile.

Salonic. — Tribunalul extraordinar înființat de către d. Pangalos și-a început activitatea. Ieri și astăzi poliția atașată acestui tribunal a arestat la Atena și a dus în interogator vreo zece oameni politici din opoziție.

Tribunalul li dă olințele să poată afla cari erau scopurile ce urmăreau arestații.

„Sbor în jurul pământului“ până Duminică la „Apollo“

Cu un mare succes reprezintă cinematograful „Apollo“ monstruosul film „Sbor în jurul pământului la 13 zile“ compus din două părți și 20 acte. Fotografii originale din Italia, Turcia, Egipt, Indii, China, Japonia, Australia, America de nord și d spre cele mai frumoase ținuturi a pământului. Peste miez răsărită o istorie a unei iubiri, pe lângă această e ca un film aventurier, foarte agitat. Doi aviatori concurează pentru o sumă mare de bani, cari nu își aleg unelele lor subversive a împiedeca unul pe altul în scopul lor. Rolurile principale sunt jucate de către Ellen Richter și Reinhold S. huntzel. Bilete se pot cumpăra înainte la casa cinematografului. Reprezentațiunile se încep la ora 5, 7 și 9.

„Hoțul de radiu“ la cinematograful Urania

Azi Sâmbătă reprezintă ultima oră la cinematograful Urania acest film. Rolul principal e jucat în aceasta comedie de către Bruno Kastner. Istoria filmului e o dramă întreg, însă în fiecare act se schimbă într'un h. hot. Povestea să învârtă după o mică bucată de radiu, desvoltându-se într'o iubire fermecătoare.

Bani imediat se pot căpăta de la Casa de amneț

(Zalozhoz) din Arad Bulevardul Carol 70 (fost Erzebet korut) depunând aur, argint, haine, abiturii, covoare, pian, mașini de buset, biciclete sau ori ce alte obiecte de valoare. (2628)

Cetiți și răspândiți Tribuna Nouă

Expoziția pictorului Sebastian Shakirow

Încă două zile mai rămâne deschisă în sala Palatului Cultural expoziția de tablouri a pictorului rus Sebastian Shakirow. Originar din Cozso, mizeria și foamea din anii 1918-1919, îl silesc să plece din Rusia, stabilindu-se în România. În patria sa el era printre cei de frunte: în cursul războiului de două ori a obținut „grand prix“ al salonului oficial din Mos ova.

Și în străinătate a rămas același, înzestrat cu toate calitățile rasei sale slave. Culoarele-i sunt fine și moi, ne lasă impresia dureroaser melodiilor rusești, pline de farmec, Zădarnic căutăm formele convenționale în pictura lui Shakirow, o găsim originală și neînfrunțată, el rămâne elevul naturii și al instinctului său artistic. Pi tenză cu predicție țigăni, șatrele și colibuțele lor, ne redă romanticismul peisajelor dela țară și scene din viața de toate zilele, prase în toată mișcarea lor. Pânzele pictate în Ardeal, au calori mai reci, cu toate aceste fiecare reprezintă un studiu bine definit. Lucrările sale la pastel nu rămân nici ele în urma șanzelor sale lucrate în ulei.

Acei, cari n'au văzut încă expoziția lui Shakirow, să nu scape această unică ocazie de a se delecta în adevărate creații de artă.

Expoziția se închide mâine, Duminică seara.

În jurul falsurilor din Ungaria

Revista „Dreptu“ și unele publicații streine, se ocupă de prevederile dlui prof. V. V. Pella, în chestiunea falsificărilor de monedă din Ungaria.

În adevăr dl Pella în opera sa „Criminalitatea colectivă a Statelor și Dreptul penal al viitorului“, publicată mult înainte de descoperirea falsurilor din Ungaria s'a ocupat într'un capitol de infracțiunile comise de State scriind:

„Printre infracțiunile internaționale trebuie să citim falsificarea de monede, bilete de bancă, și orice altă acțiune nelegală comisă sau tolerată de un Stat în detrimentul altui Stat.“

„În adevăr nu-i imposibil ca un stat ale cărui finanțe ar fi compomise în urma unei politici de aventură, să ajungă să fabrice și să pună în circulație pe diverse piețe financiare monedă falsă a altor state spre a realiza diverse scopuri politice sau a acumula divize forte și de-a ameliora propriul simimb.“

Pentru acest fapt dl Pella cerea instituirea unei jurisdicții criminal-internaționale. Această idee după ce a fost comentată de marile reviste de specialitate streine, a fost azi reluată și e pe cale să devină fapt în. lănit.

E interesant că ea vine de la un român.

Ultima oră

Alegerile de balotaj în județ

Ni se comunică din Pecica știrea că alegerile au decurs în cea mai mare neregulă.

Au fost oameni cari au votat de câte două sau trei ori fără ca să fie oprțiți.

În cele 6 gherete de votare au votat în acea comună, timp de 4 ore, 1200 de oameni, ceea ce nu era posibil decât sau cu neglițarea completă a formalităților de control sau că unii dintre alegători au aruncat în urnă un număr mai mare de balotine.

În aceste condițiuni se prevede că va fi aleasă, până la cercetarea contestațiilor cari se vor produce lista opoziției.

Greva studențească

BUCUREȘTI. — Prelegerile la Universitatea din București continuă cu toată greva declarată de către conducătorii studenției. Autoritățile au luat măsurile necesare, ca prelegerile să nu fie împiedecate. Atât la facultatea de medicină, drept cât și la Academia comercială sau tinut prelegeri, la politehnică și la Academia de bele arte sau tinut toate cursurile. După informații, cea mai mare parte a studenției nu s'a aflat cu greviștii. Dacă însă prelegerile vor fi împiedecate de către studenție și ordinea nu s'ar putea asigura atunci toate facultățile vor fi necondiționat închise pe întregul an. Corpul profesoral al Academiei a împuternicit pe rectori, că să ia dispozițiunile necesare, ce se impun.

O conferință la Reșița

În ziua de 3 Martie d. dr. Omtter, președintele comisiunei administrative a căilor ferate federale din Austria va veni în țară, pentru a lua parte la o conferință care se va ține la Reșița.

Un apel pentru creierea Cassei de amortizare

Paris. — Ziarul „Figaro“ publică un lung articol al lui Coty în care acesta învită toate organizațiile comerciale, industriale și press, să deschiidă o subscripțiune națională pentru creierea unei Casse de amortizare, pentru care Coty se înscrisse cu 100.000.000 plătibile în zece anuități.

O fanfară din Banat în Germania

Fanfara șvăbească din comuna Orțșoara județului Timiș-Torontal va pleca în ziua de 5 Martie la Stuttgart și de acolo în mai multe orașe germane pentru a da câteva concerte. Fanfara va merge în costumele naționale șvăbesc iar venitul concertelor va servi la mărirea fondului pentru zidirea marelui cămin „Banatia.“

Sângeroase turburări în sudul Rusiei

Paris. — Se anunță din Moscova: O încăierare a avut loc în orașul Voroneje, din sudul Rusiei, unde trupele ar fi tras asupra populației pentru că mai mare parte dintre locuitorii orașului se adunaseră în fața catedralei pentru a admira o icoană sfântă pe care o luminează misteriosă ar fi făcut o strălucitoare.

Populația refuzând să se împărștie, poliția ar fi făcut uz de arme.

Ar fi 9 morți și 15 răniți.

Construirea liniei Deva-Brad

În primăvară vor începe lucrările pentru construirea liniei ferate Deva-Brad și vor dura, du la planul întocmit, doi ani.

Această linie are o deosebită importanță atât din punct de vedere economic cât și strategic.

Locuitorii unei insule din Egee protestează contra alipirii lor la Italia

Salonic. — Locuitorii insulei Calmos din Marea Egee au trimis un memoriu „Ligei Națiunilor“ prin care protestează contra încorporării acestei insule la Italia.

—00—

Alegerea decanilor la Universitatea din București

BUCUREȘTI. — Profesorii facultăților dela universitate au avut ieri seară o consfățuire relativ în chestia alegerii de rector. Cu ocazia aceasta a fost discuție agitată asupra restabilirii ordinii la Universitate. Duminică se va ține alegerea de rector. Candidații sunt actualul rector dl Minovici, Mihai Dragomirescu, Mironescu și Emanoil Antonescu profesori universitari. Ministrul Angheliescu va numi unul din acei trei cari vor obține majoritatea de voturi.

Asociațiunea Marilor Industriași și noul tarif vamal

BUCUREȘTI. — Direcțiunea consiliului a Asociației Marilor Industriași în ședința de ieri seara a discutat legea asigurării sociale și revizua nomenclaturii mărfurilor cari cad sub vămuire. După aceasta s'a discutat înștiințarea inginerului Mircea despre retragerea încuragării a industriei interne de 30 procente la transporturi. S'a constatat că dacă se retrage aceasta încurajare, industria internă nu va putea lupta cu concurența străină.

Convenția Italiei cu Jugoslavia contra Germaniei

PARIS. — După ziarul „Petit Parisien“ Mussolini și Nincici vor încheia o convenție militară în contra Austriei în cazul când aceasta se va alipi de Germania. Franța va contribui la aceasta convenție pentru asigurarea status quo ului. Presa italiană desminte categoric, că convenția se legă în contra Germaniei.

Guvernul contelui Bethlen complice în operațiunile falsificării bancnotelor

Budapest, — Raportul minorității din Comisiunea de anchetă parlamentară a denunțat guvernul că a cunoscut încă din 1923 planurile falsificatorilor și n-a făcut nimic pentru a le înfrânge. Raportul arată tergiversările care au caracterizat acțiunea guvernului împotriva lui Windischgrätz și Nadosy în D. C. M. V. în ceea ce privește raportul menționat de mai sus. Într-un alt raport menționat de mai sus, ministrul de interne, înștiințat că suravegheze pe Nadosy și Windischgrätz și a lăsat la ei acasă, fapt nemaiîntâlnit în toată lumea civilizată. Raportul regretă că arăstările s-au făcut numai după cererea Franței. Raportul insistă apoi asupra caracterului semi-oficial pe care îl prezintă afacerea în ochii celor mai mulți dintre încredințați. Astfel întreg peronalul institutului Carografic a fost convins să participe la falsificări cu afirmația că guvernul se află în dosul lui Windischgrätz.

Windischgrätz a refuzat să facă de larați înaintea comisiunii asupra dedesubturilor politice.

Raportul este de părere că sfacerea falsificării de coroane cehoslovace n'a fost urmărită cum trebuia. Comisiunea parlamentară a refuzat cererea minorității de a fi chemat la interogatoriu și fostul prim ministru Bruffy, în legătură cu această afacere. Raportul arată apoi punctele în care guvernul poartă răspunderea, asume în cele din urmă cercetărilor, care a dus până aproape la un conflict cu Franța, menținerea lui Nadosy în fruntea poliției după desoperirea falsificării de coroane cehoslovace.

Raportul încheie arătând că este cu neputință ca guvernul sub care s'a produs asemenea fapte să rămână în fruntea țării. Răspunderea cade asupra primului ministru Bethlen, în primul rând, apoi asupra ministrilor de interne, război și justiție. Dacă Bethlen și guvernul său și-ar fi făcut datoria, Ungaria ar fi fost scutită de rușinea falsificării. Este deci nevoie ca un guvern stăruind de această afacere să ia locul guvernului actual.

— 00 —

SPORT

Inaugurarea sesiunii de foot-ball

Arad, 26 Febr.

Încă din săptămâna trecut, centrele ardelene, mai vrede, au inaugurat sesiunea sporturilor la aer liber, iar săptămâna viitoare toate orașele unde există mișcări sportive vor urma. La capitală activitatea va începe Duminecă.

Rezultatele de Duminecă nu s'au schimbat întru nimic coriza reasă și va avea o concursu-lor. În orașele Cluj și Timișoara s'au disputat mai multe meciuri care s'au jucat la Cluj între echipele „Universitatea-Husos” (Rezultatul 3:3); CAC.—KKASE (4:1), Academia—Haggibor (2:0), Victoria—RMS (4:1), sunt urmate din programul de toamnă, care din cauza timpului n'a putut fi terminat. La Timișoara s'a întâmpinat același lucru. Deorașdă au înregistrat meciuri — Banatul cu Sarta, (2:1), Romd—Politehnica (2:1) și CAT.—Jimbolia (1:0) — La Arad, echipa campionă „Chinezul” din Timișoara a disputat un jocamicl cu echipa CGA. (ATE)— 6:2.

Tablourile rezultatelor camp. cat. I din orașele Cluj și Timișoara

Cluj	
1 Haggibor	9 6 2 1 24 7 14
2 Victoria	7 5 2 — 17 5 12
3 KKASE	9 4 2 3 15 12 10
4 CAC.	9 3 3 4 18 14 9
5 CFR.	8 4 1 3 14 14 9
6 Universitate	6 3 2 1 13 10 8
7 Măcelarii	8 2 3 3 13 21 7
8 RMS.	9 3 1 6 14 18 7
9 Academia	6 1 — 5 8 16 2
10 Muncitorii	7 — — 7 4 21 0

Timișoara	
1 CAT.	8 7 1 — 24 8 15
2 Chinezul	6 5 1 — 42 6 11
3 Rapid	9 4 2 3 17 23 10
4 Muncitorii	8 4 — 4 13 20 8
5 Sparta	8 2 1 5 15 17 5
6 Banatul	8 2 1 5 11 28 5
7 Politehnica	6 2 — 4 8 14 4
Jimbolia	7 1 — 6 4 13 2

Inconjurul Europei

O șosea de buni turiști români: Gh. Serafim, Petre Condeescu, Victor Alexandrescu și Constantin Z. haria din societatea Freematul Colilor, vor porni la 1 Martie în inconjurul Europei trecând prin: Cehoslovacia, Prusia orientală, Lituania, Letonia, Estonia, Finlanda, Suedia, Norvegia, Danemarca, Germania, Olanda, Belgia, Anglia, Franța, Spania, Portugalia, Italia, Jugoslavia, Albania, Grecia, Bulgaria și de aici la București.

Turiștii vor trece prin toate Capitalele țărilor sus menționate.

Trebuie să adăugim că acești tineri sunt turiști încercați: câțiva dintre ei au reușit să parcurgă pe jos distanța București-Paris și înapoi, ceea ce denotă că e mai mult decât probabil că vor duce la bun sfârșit întreprinderea proiectată.

Cum acest drum necesită enorme cheltuieli pentru strângerea fondurilor necesare, inițiativa este în des. hris o listă de subscripție publică, cu autorizarea organelor în drept.

Facem un câștigarea apel către publicul sportiv pentru a da o mână de ajutor unei încercări atât de laudabile.

Ajutoarele bănești se pot trimite pe adresa dlui P. Condeescu, strada Sf. Ștefan No. 24.

Știri

Viața sportivă devenind mai intensă ziarul nostru va publica în fiecare săptămână o rubrică intitulată „Rubrica sporturilor”.

Championatul, în anul II-lea, București va fi început de cluburile: Olimpia, Unirea și Sp. Studentesc — Sparta.

Reprezentativa Belgiei a jucat contra Olandei. Rezultatul a fost egal (2 : 2).

Presă sportivă franceză anunță că, în ultimul timp s'a hotărât ca o echipă de rugby franceză să plece în turneu în România. Echipa va juca la București și înapoi, de unde va pleca spre Polonia.

„ASTRA”

Prima Fabrică Română de Vagoane și Motoare S. A. Arad

Direcțiunea Generală :
București Str. Lascăr Catargiu 11.
Uzine : Arad.

Adresa telegrafică: Vagonastra București Vagonastra Arad.
Scrisori București: Casața postală 136.
Arad: Calea Aurel Vlaicu.

Orice fel de vagoane de persoane, de marfă și de lux, vagoane cisterne (de spirit, petrol și benzină). — Vehicule industriale, forestiere și agricole. — Construcțiuni de fier, stâlpi nituiți. — Piese de mașini forjate. — Zdrobitoară de căneapă. — Poduri de fier. Piese de fontă și de metal — Cazane de aburi, rezervoare (pentru apă, spirit, petrol și benzină) de orice formă și mărime. — Piese de rezervă pentru vagoane normale și vagoane cisterne. (1629)

Oferte și deize la cerere.

Plecarea și sosirea trenurilor în gara Arad.

Plecarea:			Sosirea:		
Tren	Tip	Oră	Tren	Tip	Oră
Teiuș	accelerat	10:00	Teiuș	accelerat	10:00
Teiuș	personal	10:05	Teiuș	personal	10:05
Teiuș	expres	10:10	Teiuș	expres	10:10
Teiuș	personal	10:15	Teiuș	personal	10:15
Teiuș	personal	10:20	Teiuș	personal	10:20
Timișoara	personal	10:25	Timișoara	personal	10:25
Timișoara	personal	10:30	Timișoara	personal	10:30
Timișoara	accelerat	10:35	Timișoara	accelerat	10:35
Timișoara	personal	10:40	Timișoara	personal	10:40
Timișoara	personal	10:45	Timișoara	personal	10:45
Timișoara	accelerat	10:50	Timișoara	accelerat	10:50
Curtici	personal	10:55	Curtici	personal	10:55
Curtici	accelerat	11:00	Curtici	accelerat	11:00
Curtici	personal	11:05	Curtici	personal	11:05
Curtici	personal	11:10	Curtici	personal	11:10
Curtici	personal	11:15	Curtici	personal	11:15
Curtici	personal	11:20	Curtici	personal	11:20
Curtici	personal	11:25	Curtici	personal	11:25
Curtici	personal	11:30	Curtici	personal	11:30
Curtici	personal	11:35	Curtici	personal	11:35
Curtici	personal	11:40	Curtici	personal	11:40
Curtici	personal	11:45	Curtici	personal	11:45
Curtici	personal	11:50	Curtici	personal	11:50
Curtici	personal	11:55	Curtici	personal	11:55
Brad	personal	12:00	Brad	personal	12:00
Brad	mot. ajut.	12:05	Brad	mot. ajut.	12:05
Brad	personal	12:10	Brad	personal	12:10
Brad	mot. accel.	12:15	Brad	mot. accel.	12:15
Brad	personal	12:20	Brad	personal	12:20
Oradea-Mare	personal	12:25	Oradea-Mare	personal	12:25
Oradea-Mare	mixt	12:30	Oradea-Mare	mixt	12:30
Oradea-Mare	accelerat	12:35	Oradea-Mare	accelerat	12:35
Oradea-Mare	personal	12:40	Oradea-Mare	personal	12:40
Pecica	mot. pers.	12:45	Pecica	mot. pers.	12:45
Pecica	mixt	12:50	Pecica	mixt	12:50
Pecica	mot. pers.	12:55	Pecica	mot. pers.	12:55
Pecica	mixt	13:00	Pecica	mixt	13:00
Jimbolia	mixt	13:05	Jimbolia	mixt	13:05
Jimbolia	personal	13:10	Jimbolia	personal	13:10
Otlaca	mixt	13:15	Otlaca	mixt	13:15

*) La Otlaca, trenul personal către Săfăraș numai la trenul spre Arad are legătura.

Calea Ferate Arad-Podgoria

Valabil de la 18 Noemv.

Mensul trenurilor

Trenuri de persoane						Kil.	Arad—Ghioroc		Trenuri de persoane								
2	4	6	8	10	1		3	5	7	9							
cu clase I și III-a							cu clase I și III-a		cu clase I și III-a								
510	800	1100	1410	1730	1:1	Arad	715	957	1304	1614	1934	101	103	105	107	109	
514	804	1104	1414	1734	1:1	Arad C. F. R.	712	954	1301	1611	1931	cu clase I și III-a					
							Micălaca-nouă										
521	811	1111	1411	1741	2:5	Micălaca	705	947	1254	1604	1924						
530	820	1120	1420	1749	6:7	Glogovaț	657	906	1216	1556	1916						
539	829	1129	1429	1759	11:6	Măndruloș	647	899	1235	1546	1906						
							Halta Măndruloș-Cicir										
544	834	1134	1434	1804	12:9	Cicir	641	894	1291	1541	1901						
553	843	1143	1443	1813	16:3	Sămbăteni	632	885	1222	1532	1892						
604	854	1154	1504	1824	21:4	Ghioroc C. F. R.	621	874	1211	1521	1811						
							Halta 3										
607	857	1157	1507	1827	22:3	Ghioroc piața	617	870	1207	1517	1817						
							Ghioroc piața										
Trenuri de persoane						Kil.	Ghioroc—Văncota		Trenuri de persoane								
102	104	106	108	110			101	103	105	107	109						
cu clase I și III-a							cu clase I și III-a		cu clase I și III-a								
517	900	1207	1517	1837	1:1	Ghioroc piața	606	858	1153	1503	1823						
622	904	1212	1522	1842	1:1	Cuvin	602	855	1154	1504	1824						
							Halta 5										
631	912	1221	1531	1851	4:7	Halta 7	553	847	1144	1445	1815						
							Covâșinț										
							Halta Covâșinț com.										
							Halta 9										
							Halta 9a										
							Halta 10										
650	928	1240	1550	1910	11:5	Poala muntelui	534	831	1176	1436	1756						
658	936	1248	1558	1918	13:6	Halta 12	525	823	1117	1427	1747						
							Șiria										
707	945	1257	1567	1927	16:5	Halta 13	516	814	1108	1418	1738						
712	950	1302	1612	1932	19:9	Halta 14	511	809	1108	1413	1733						
718	956	1308	1618	1938	20:7	Gaița	505	803	1057	1407	1727						
							Mășca										
							Păncota gara										
							Halta 16										
							Halta 16										
722	1000	1312	1622	1942	22:2	Halta 16	500	798	1052	1402	1722						
							Halta 16										
							Păncota comună										
Trenuri de persoane						Kil.	Ghioroc—Radna		Trenuri de persoane								
202	204	206	208	210			201	203	205	207	209						
cu clase I și III-a							cu clase I și III-a		cu clase I și III-a								
517	600	1207	1517	1837	—	Ghioroc piața	606	858	1153	1503	1823						
							Halta 17										
							Halta 18										
							Halta 19										
525	607	1215	1525	1845	2:3	Halta 21	558	850	1152	1502	1822						
							Miniș										
							Halta 22										
635	616	1225	1535	1855	5:4	Halta 23	548	841	1142	1452	1812						
							Păuliș										
643	624	1233	1543	1903	9:1	Halta 23	540	833	1134	1444	1804						
							Barațca										
							Barațca halte										
651	630	1241	1551	1911	10:0	Cladova	532	827	1126	1436	1756						
							Halta 25										
							Radna comună										
							Gara C. F. R.										
707	640	1251	1602	1922	13:9	Radna gara	520	815	1114	1424	1744						

Economice.

Sporirea taxelor înseară-ii firmelor

Ministerul industriei și comerțului a sporit taxele pentru publicarea în corespondență economică (simplimental) „Firme comerciale și industriale” a firmelor după cum urmează:

Pentru firme individuale, lei 100.
Pentru firme tocale la nume colectiv și în comandita simplă lei 200.
Pentru firmele societăților cooperative constituite conform dispozițiilor codului de comerț, lei 200.
Pentru firmele societăților pe acțiuni, lei 500.
Pentru publicarea ori cărei modificări, prevăzută de art. 6, 11 și 13 din leg., lei 100.
Pentru publicarea radierei firmei, lei 1100.

Devizele și valuta.

Radon, 26 Februarie 1925

Loc	Deviză	Valută
Zurich	123.75	123.75
Berlin	208.12	208.12
Amsterdam	519.75	519.87
New-York	2526.26	2526.55
Londra	1890	1887.0
Paris	2087.50	2087.50
Milano	1539.50	1539.50
Praga	72.80	72.80
Budapesta	—	—

Cursul devizelor București

pe ziua de 26 Febr. 1925.

Loc	Curs
Paris	8.65
Berlin	56.80
Londra	157.00
New-York	237.00
Italia	9.55
Elveția	45.75
Viena	33.50
Praga	7.02
Budapesta	—

Valutate:

Comparați: PREȚUL (CASA JUDEȚULUI)